

Plan for fiskepleje i **Trend Å**

Plan nr. 92-2022

Distrikt 19, vandsystem 13

Datablad

Faglig rapport nr. 92 fra DTU Aqua, Institut for Akvatiske Ressourcer, Sektion for Ferskvandsfiskeri og -økologi.

Titel: Plan for fiskepleje i Trend Å

Forfatter: Henrik Dalby Ravn

Udgiver: DTU Aqua, Institut for Akvatiske Ressourcer, Sektion for Ferskvandsfiskeri og -økologi

Udgivelsesår: 2022

ISSN: 1396-4739

Forsidefoto: En ½ år gammel ørred (*Salmo trutta*). Ørreden anvendes som indikator for miljøtilstanden i vandløb, hvor ørreder gyder. Fotograf: Bernt René Voss Grimm.

Trykkeri: Rapporten er trykt af Step Print Power. Kortet er trykt af Damgaard-Jensen A/S.

Bedes citeret: Henrik Dalby Ravn, 2022. Plan for fiskepleje i Trend Å. Faglig rapport fra DTU Aqua, Institut for Akvatiske Ressourcer, Sektion for Ferskvandsfiskeri og -økologi, nr. 92.

Gengivelse tilladt med tydelig kildeangivelse.

Internetversion: Rapporten og tilhørende kort er tilgængelig i elektronisk format (pdf) på www.fiskepleje.dk/planer-for-fiskepleje

Plan for fiskepleje i Trend Å

Af Henrik Ravn

Plan nr. 92-2022

Distrikt 19, vandssystem 13

Indhold

1. Indledning.....	4
Formål.....	4
Anvendte metoder.....	5
Resultater.....	6
Forslag til forbedring af de fysiske forhold.....	10
Passageforhold.....	10
Vandløbsvedligeholdelse.....	10
Tilgroning.....	11
Gydegrus og skjulesten.....	11
Sandvandring.....	11
Fremtidig revidering af Plan for Fiskepleje.....	12
2. Beskrivelse af de enkelte vandløb/stationer.....	13
Trend Å.....	13
Tilløb til Trend Å fra nord.....	15
Jelstrup Bæk.....	15
Havbro Bæk.....	16
Tværbæk.....	16
Tilløb ved Vester Hornum.....	19
Holmegårdsbækken.....	19
Sønderlade Bæk.....	19
Tilløb til Trend Å fra syd.....	20
Røjbæk.....	20
Tilløb til Trend Å sydvest for Mølgård.....	20
Tilløb til Trend Å nord for Gøttrupgård.....	20
Tilløb til Trend Å nord for Vadgård.....	20

Bilag 1. Oversigt over biotopbedømmelse, befisket areal og fiskebestanden på stationerne.

Bilag 2. "Ørredindeks" (DFVØ) til bedømmelse af fiskebestanden.

Bilag 3. Oversigtskort, som viser stationslokaliteter og -numre for det undersøgte vandområde. Kortet viser, hvor der er undersøgelses- og evt. udsætningsstationer. Bliver der anbefalet udsætning på en station, vil denne være vist med et symbol, som angiver hvilken aldersgruppe af ørred, der anbefales udsat.

1. Indledning

Denne plan for fiskepleje er udarbejdet på baggrund af undersøgelser over den fiskebiologiske tilstand i Trend Å-systemet. Undersøgelsen er foretaget i perioden fra den 6. september til den 14. september 2021 af DTU Aqua, Institut for Akvatiske Ressourcer, Sektion for Ferskvandsfiskeri og -økologi, kaldet DTU Aqua i resten af denne rapport.

Trend Å Sportsfiskerforening har assisteret med feltarbejdet og været behjælpelige med oplysninger om vandløbsrestaurering og passageforhold.

Denne plan for fiskepleje i Trend Å er en revision af den tidligere udsætningsplan udgivet i 2013. Planen er udarbejdet som led i de aktiviteter, der sker i forbindelse med den generelle fiskepleje, herunder restaurering af vandløb ved udlægning af gydegrus m.m.

Formål

Plan for fiskepleje giver en aktuel status for vandløbenes habitatkvalitet og fiskebestand, herunder hvor godt vandløbene virker som gyde- og opvækstområde for ørred. Denne viden kan bruges i det lokale arbejde med at forbedre miljøtilstanden i vandløbene. Mangel på ørredyngel kan f.eks. skyldes mangel på gydegrus, forurening, tilsanding af gydebanker, hårdhændet vedligeholdelse eller mangel på gydefisk grundet passageproblemer ved spærringer i vandsystemet. Der gives i rapporten anbefalinger til indsatser, der kan forbedre fiskebestanden.

Det vurderes under arbejdet om der er et udsætningsbehov. Formålet med evt. udsætninger er at øge vandløbenes produktion af ørred, således at vandløbsstrækninger, hvor den naturlige reproduktion af den ene eller anden årsag ikke fungerer, alligevel kan fungere som opvækstområde. Udsætninger af yngel, ½-års og 1-års har til hensigt at opfylde dette formål.

Mundingsudsætning af ørredsmolt har til formål at forbedre bestanden af havørred, primært i havet. Størrelsen af mundingsudsætningen er fastlagt således, at vandløbets samlede produktion af vilde og udsatte smolt ikke overstiger det antal smolt, som DTU Aqua vurderer, at vandløbet kan producere under optimale forhold. Det vil sige med fri passage, god vandkvalitet og med varierede fysiske forhold i hele vandløbssystemet

Miljøstyrelsen har det formelle ansvar for at overvåge og beskrive vandmiljøets tilstand. Styrelsens vandområdeplaner for perioden 2021-2027 indeholder krav om gode, naturlige fiskebestande i en del vandløb samt en beskrivelse af de problemer, der skal løses. Kommunerne er vandløbsmyndighed og skal sikre, at problemerne bliver løst. DTU Aquas opgørelse af fiskebestandens antal og sammensætning i de enkelte vandløb samt beskrivelsen af de problemer, der forhindrer etablering af naturlige bestande, kan anvendes i dette arbejde. Det skal dog fremhæves, at DTU Aqua ikke nødvendigvis kender alle lokale problemer i vandløbene.

NOVANA-programmet er det nationale overvågningsprogram for natur og vandmiljø og bliver gennemført af Miljøstyrelsen. NOVANA har et større antal stationer fordelt i hele landet og omfatter fysisk-kemiske og biologiske undersøgelser, herunder også fiskebestanden. Udsætning af fisk kan vanskeliggøre fortolkningen af de indsamlede resultater. Derfor er NOVANA-stationerne indarbejdet i denne plan, således at der ikke bliver anvist udsætninger af ørred i et område fra 2 km opstrøms og 1 km nedstrøms NOVANA stationer.

Anvendte metoder

Plan for fiskepleje udarbejdes ved feltundersøgelser på udvalgte stationer fordelt i hele vandsystemet (se positioner og kort med placering af stationer i bilag 1 og 3). Feltundersøgelserne på de besøgte stationer består af en biotop-bedømmelse, som på en stor del af stationerne suppleres med en elektrofiskning, hvor alle fangne fiskearter bliver registreret.

DTU Aqua foretager undersøgelserne i efteråret, hvor ørredyngel er ca. ½ år gamle. Der bliver ikke udsat yngel i det år, hvor DTU Aqua undersøger vandløbene. Forekomsten af ½-års ørreder ved feltundersøgelserne stammer således udelukkende fra naturlig gydning i vandløbet.

Bestandstætheden af ørred er beregnet ud fra resultaterne ved elektrofiskeri. Til bestandsberegning anvendes udtyndingsmetoden, som forudsætter minimum 2 befiskninger over samme strækning. På stationer hvor der bliver fanget 10 eller færre ørreder pr. 50 m vandløbsstrækning, er der kun fisket 1 gang. I disse tilfælde er bestandstætheden beregnet ud fra den gennemsnitlige fangsteffektivitet i vandsystemet.

Ved vurdering af den økologiske tilstand efter ørredindekset anvendes bestandstætheden pr. 100 m² (for vandløb <2 m brede) og pr. løbende 100 m vandløb (for vandløb med bredde på mindst 2 meter). Både den beregnede bestandstætheden pr. 100 m² og pr. løbende 100 m vandløb fremgår af bilag 1. Den beregningsmetode, der anvendes efter ørredindekset på den enkelte station i forhold til vandløbets bredde, er fremhævet med fed. Bestandstæthed kan også findes på det elektroniske kort, ørredkortet, fra DTU Aqua, som kan findes her: kort.fiskepleje.dk.

Biotopsbedømmelsen er en vurdering af vandløbets egnethed som ørredvand og er vurderet efter en skala fra 0-5, hvor 5 er bedst (tabel 1). Denne skala anvendes til beregning af, hvor mange ørreder, der evt. kan udsættes i vandløb med dårlige bestande. Princippet er, at der kun udsættes det antal ørreder, der er skjul til, idet ørreden er territoriehævdende. Hvis der udsættes flere ørreder, end der er skjul til, vil en del af ørrederne dø.

Tabel 1. Sammenhæng mellem biotopsbedømmelse og de fysiske forhold i vandløbet. Ørredbestanden kan ofte forbedres væsentligt, hvis vandløb med biotopsbedømmelser under 4 bliver restaureret.

Biotops-bedømmelse	Beskrivelse af de vigtigste forhold i bedømmelsen
5	Slynget strækning med friskstrømmende vand over grusbund og sten, vandplanter og udhængende bredvegetation, dvs. et fysisk varieret vandløb
4	Overgangszone
3	Delstrækninger med gode fysiske forhold men med mindre variation end ovenstående, oftest pga. sand og menneskelig påvirkning
2	Overgangszone
1	Kedelig vandløbsstrækning, typisk med sandbund og uden nævneværdige skjul for ørred
0	Vandløbsstrækning der vurderes som uegnet som levested for ørred

Note: Til biotopsbedømmelsen er der altid knyttet en størrelsesgruppe (yngel, ½-års, 1-års eller "store"), idet der er væsentlige forskelle i de krav, som de forskellige aldersgrupper stiller til deres levested, herunder er især vanddybden afgørende. Yngel kræver lavt vand.

Hvis den naturlige ørredbestand i et ørredvandløb er væsentlig mindre end forventet, kan bestanden ofte øges ved gydning. Det kan f.eks. kræve, at gydemulighederne forbedres eller der skabes flere skjul, fri passage etc. Derfor anbefales det ofte at restaurere, som beskrevet i Miljøstyrelsens vandområdeplaner, frem for at udsætte fisk.

Hvis der skal udsættes ørreder, bør der kun udsættes det antal, der er plads til på strækningen ud fra de nuværende antal skjul. Naturforholdene på lokaliteten, herunder bundens beskaffenhed og antallet af naturlige skjul er afgørende i denne forbindelse. Derfor er bedømmelsen af udsætningsbehovet for ørred samt den anviste mængde og fiskenes alder vurderet konkret for den enkelte lokalitet.

Udsætningsmængderne er beregnet med udgangspunkt i den naturlige produktion fundet ved undersøgelsen og de bestandstætheder, der kræves for målopfyldelse i forhold til ørredindekset DFFVø (Tabel 2, se særskilt afsnit om DFFVø i bilag 3).

Tabel 2. Sammenhæng mellem biotopskarakter og den forventede naturlige tæthed af ørred. Tallene er "konservative" forstået på den måde, at naturlige tætheder godt kan være højere. Der er taget udgangspunkt i DFFVø-grænseværdierne vedrørende god økologisk tilstand for 1/2-års ørreder, som er markeret med en *.

Vandløb under to meters bredde Antal ørreder pr. 100 m ²					Vandløb, der er mindst to meter brede Antal ørreder pr. 100 m				
Biotopskarakter	Yngel	1/2-års	1-års	Store	Biotopskarakter	Yngel	1/2-års	1-års	Store
5	300	80*	30	10	5	600	150*	60	20
4	240	60	24	8	4	480	120	48	16
3	180	45	18	6	3	360	90	36	12
2	120	30	12	4	2	240	60	24	8
1	60	15	6	2	1	120	30	12	4

Hvis den beregnede bestand i et gydevandløb er dårligere end kravet for god økologisk tilstand, vil det være relevant med en vurdering af, hvordan man evt. kan forbedre vandløbets tilstand.

Mangel på yngel kan som tidligere nævnt f.eks. skyldes mangel på gydefisk pga. spærringer i vandsystemet, forurening, mangel på gydegrus, tilsanding af gydebanker eller hårdhændet vedligeholdelse.

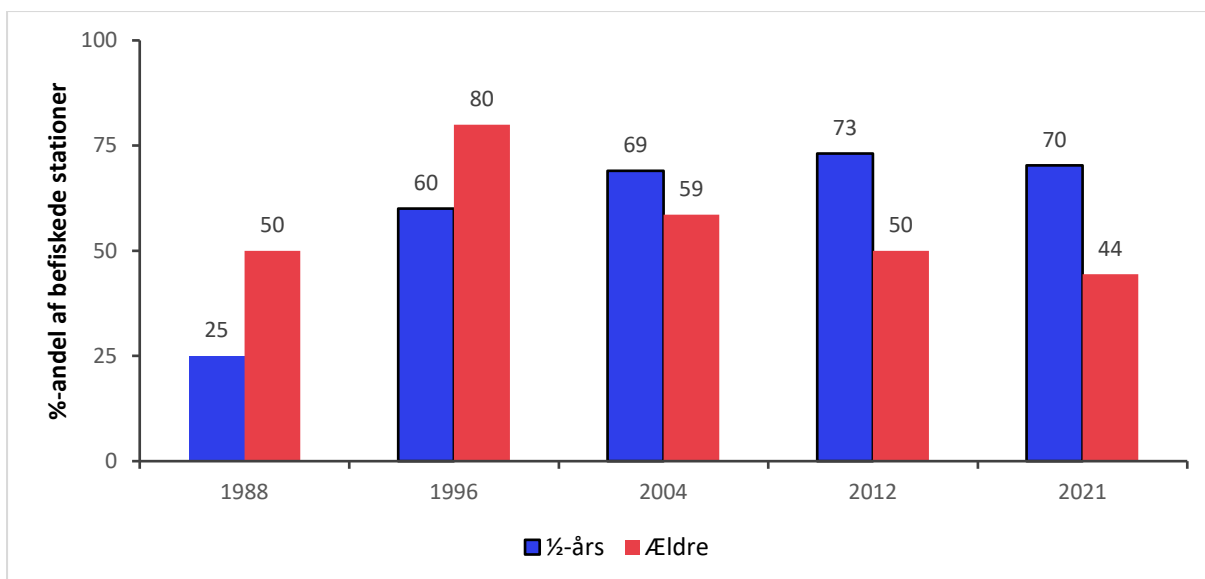
Resultater

Undersøgelsen har i 2021 omfattet i alt 41 stationer. Der er foretaget habitatvurdering ved besigtigelse på 37 stationer, hvoraf fiskebestanden er undersøgt ved elfiskeri på 28 stationer.

Figurerne i resultatafsnittet giver et overblik over ørredbestandens udvikling i Trend Å ved sammenstilling af følgende resultater:

1. Ørredbestandens udbredelse i vandsystemet angives ved en opgørelse af, hvor stor en andel af de befiskede stationer, der holder ørred.
2. Tætheden af ørred angives både ved en opgørelse af mediantætheden og den gennemsnitlige tæthed af ørred pr. 100 m² for alle befiskede stationer med biotopskarakter 1-5.

I figur 1 og tabel 3 er resultaterne fra denne og tidligere bestandsanalyser samlet for at give et overblik over udviklingen i ørredbestandens udbredelse i Trend Å i perioden fra 1988 til 2021.

Figur 1. Udvikling i den %-vise andel af befiskede stationer med fangst af 1/2-års ørred og ældre ørred. I opgørelsen indgår befiskede stationer med biotopskarakter 1-5.

Tabel 3. Antal befiskede stationer de enkelte år og antallet af de befiskede stationer med fangst af hhv. 1/2-års og ældre ørred. %-andelen af de befiskede stationer med fangst af 1/2-års ørred og ældre ørred er angivet i parentes. I oversigten indgår befiskede stationer med biotopskarakter 1-5.

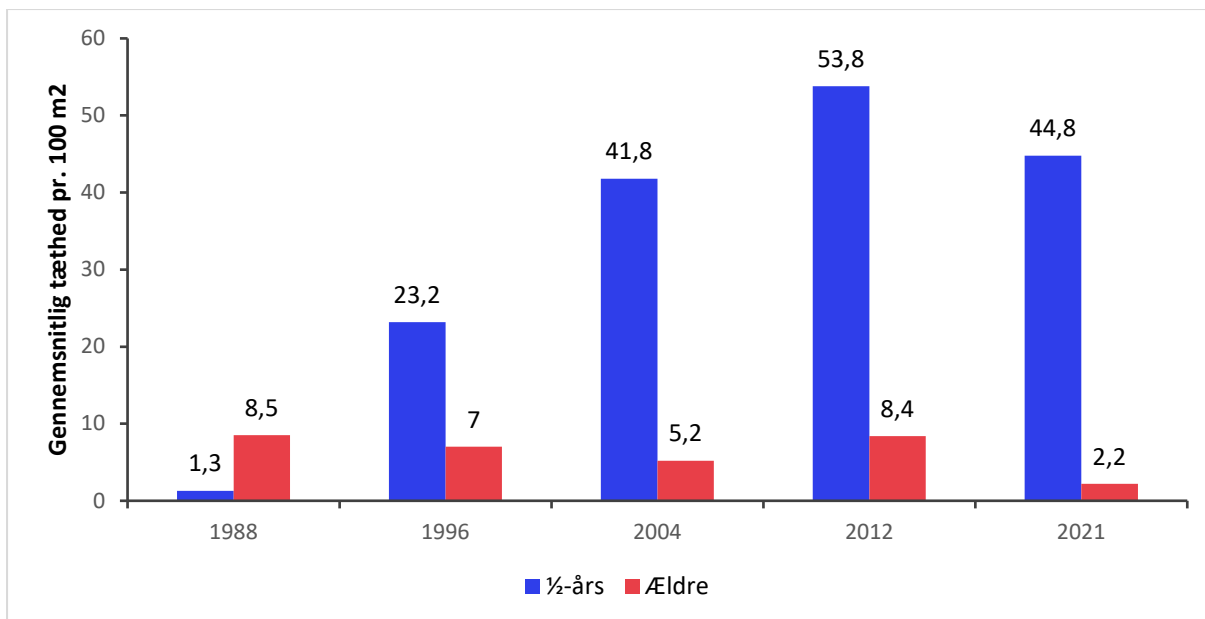
År	Antal befiskede stationer	Stationer med 1/2-års	Stationer med ældre
1989	20	5 (25 %)	10 (50 %)
1996	20	12 (60 %)	16 (80 %)
2004	29	20 (69 %)	17 (59 %)
2012	26	19 (73 %)	13 (50 %)
2021	27	19 (70 %)	12 (44 %)

Det fremgår af figur 1 og tabel 3, at der er fundet 1/2-års ørred (naturlig yngel) på det samme antal stationer i 2021 som ved forrige undersøgelse i 2012, hvor der er fundet 1/2-års ørred på henholdsvis 19 (70,3 %) og 19 (73,1 %) af de befiskede stationer. Den fremgang, der er set fra 1988 til 2004 er stagneret, og siden 2004 har ørredbestanden i Trend Å systemet været på et stabilt niveau med fund af 1/2-års ørred på ca. 70 % af de befiskede stationer.

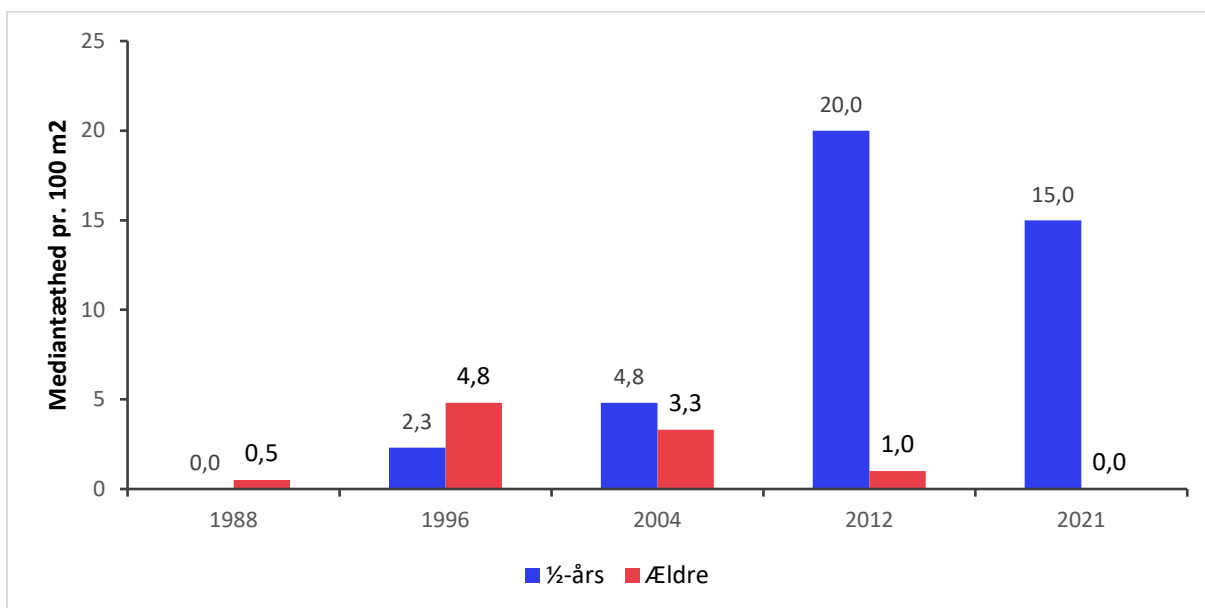
Andelen af stationer med ældre ørred har været faldende gennem de sidste tre undersøgelser og er nu på det laveste niveau siden den første undersøgelse i 1988. Der er i 2021 fundet ældre ørred på 44% af de befiskede stationer.

Figur 2 og figur 3 viser ørredbestandens udvikling angivet i henholdsvis mediantæthed og gennemsnitlig tæthed pr. 100 m². Der er sket et fald i den gennemsnitlige tæthed af 1/2-års ørred fra 53,8 stk. pr. 100 m² i 2012 til 44,8 stk. pr. 100 m² i 2021 (Figur 2). Tilsvarende er mediantætheden af 1/2-års ørred i samme periode faldet fra 20,0 stk. pr. 100 m² til 15,0 stk. pr. 100 m².(Figur 3).

Den gennemsnitlige tæthed af ældre ørred er ændret fra 8,4 stk. pr. 100 m² i 2012 til 2,2 stk. pr. 100 m² i 2021. Mediantætheden er ligeledes ændret i nedadgående retning fra 1,0 stk. pr. 100 m² til 0 stk. pr. 100 m².

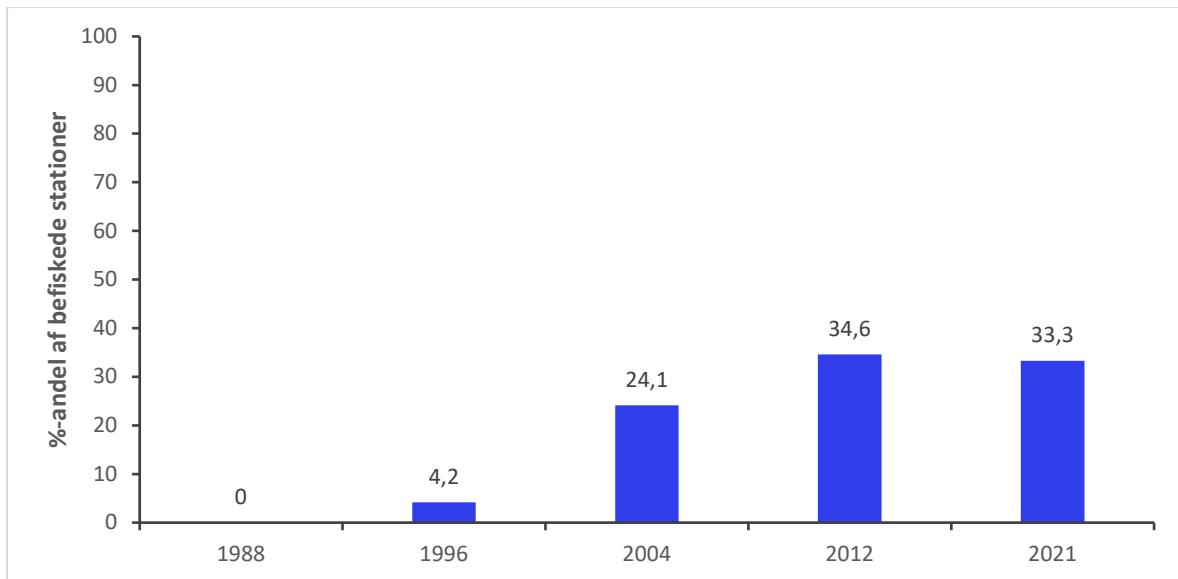

Figur 2. Udvikling i den gennemsnitlige tæthed af 1/2-års ørred og ældre ørred på de befiskede stationer med biotopskarakter 1-5. Tætheden er målt som antal ørred pr. 100 m² vandløbsbund. Tætheden pr. løbende 100 meter fremgår i bilag 1.

Figur 3. Udvikling i mediantæthed af 1/2-års ørred og ældre ørred på de befiskede stationer med biotopskarakter 1-5. Tætheden er målt som antal ørred pr. 100 m² vandløbsbund. Tætheden pr. løbende 100 meter fremgår i bilag 1.

I forhold til Ørredindekset (DFVØ) opfylder 33,3 % af de befiskede stationer i 2021 kravet om god eller høj økologisk tilstand (9 ud af 27 stationer), dvs., at målopfyldelsen efter vandrammedirektivet er på samme niveau som ved sidste undersøgelse i 2012, hvor der var målopfyldelse på 34,6 % af de befiskede stationer (9 ud af 26 stationer) (figur 4).

Figur 4. Udvikling i den %-vise andel af befiskede stationer med målopfyldelse efter ørredindekset (DFVØ). I opgørelsen indgår befiskede stationer med biotop-karakter 1-5.

Der er fundet markant fremgang i den naturlige forekomst af ½-års ørred på følgende stationer i Trend Å-systemet:

- Trend Å (st. 3+4).

Tilsvarende har der været markant nedgang i tætheden af ½-års ørred på følgende stationer:

- Ulstrup Bæk (st. 25+26+27)

I modsætning til gennemgangen af vandsystemet i 2012 er der ved denne undersøgelse registreret naturligt forekommende ½-års ørred på følgende stationer:

- Jelstrup Bæk (st. 15)
- Holmegårdsbækken (st. 30+30a)

Ved denne undersøgelse blev der i modsætning til 2012 ikke fundet ½-års ørred på følgende stationer:

- Ørndrup kanal (st. 19)
- Ulstrup Bæk (st. 24)
- Tilløb ved Vester Hornum (st. 29)

Det samlede smoltudtræk fra vandløbets naturlige produktion er i 2021 beregnet til 8.138 stk.

Samlet set er ørredbestanden i Trend Å på et stabilt selvreproducerende niveau, hvor vandløbet besættes med yngel fra naturlig gydning. Yderligere forbedring af vandløbets ørredbestand skal derfor ske gennem restaureringstiltag. Forslag til restaureringstiltag er beskrevet nedenfor.

Forslag til forbedring af de fysiske forhold

En nærmere beskrivelse af observerede problemer med passageforhold, vandløbsvedligeholdelse, tilgroning, mangel på gydegrus og skjulesten, sandvandring og forurening kan findes under beskrivelsen af de enkelte vandløb.

Passageforhold

Med henblik på at opnå en så stor naturlig selvreproducerende fiskebestand som muligt er det nødvendigt at give vandrefisken fri op- og nedstrøms passage i vandløbene. Dette kan man bl.a. opnå ved at frilægge rørlagte strækninger, så der bliver skabt fri passage for ørreder m.m. til opstrømsliggende gydeområder. Dårlige passageforhold ved vejunderføringer kan udbedres ved udlægning af sten og gydemateriale.

I denne undersøgelse blev der observeret spærringer i form af opstemninger eller rørlægninger i:

- Tilløb til Trend Å fra Holme gårde (st. 30)
- Tilløb til Trend Å sydvest for Mølgård (st. 35)

Vandløbsvedligeholdelse

Omkring grødeskæring i vandløb er det vigtigt at slå fast, at grødeskæring i enhver form alene sker for at forbedre vandløbenes naturgivne evne til at bortlede vand fra arealerne omkring vandløbene.

I vandløbene indebærer grødeskæring en negativ påvirkning af planter, smådyr, fisk og de fysiske forhold. Miljøvenlig grødeskæring søger at mindske de negative påvirkninger. Det vil således kunne gavne smådyr, vandplanter og fisk, at der praktiseres miljøvenlig grødeskæring, indtil vandløbene viser tegn på at kunne tåle ophør af grødeskæring.

Momentant ophør af grødeskæring i stærkt regulerede og hårdt vedligeholdte vandløb kan være problematisk, idet ophør kan være forbundet med tilgroning og aflejringer og dermed tab af vandløbskvalitet generelt og fiskevandskvalitet specielt. Grødeskæringen bør i alle vandløb udføres, sådan at der efterlades grøde på bunden af vandløbene til at give strømlæ, skjul og levesteder og at der langs bredderne efterlades bræmmer af kantvegetation til gavn for især de små fisk. Betydningen af bredzonens bræmmer af delvis vanddækket kantvegetation for små individer af ørred kan således ikke pointeres stærkt nok. Og netop disse bræmmer er ofte fraværende eller dårligt udviklet i små, dybt nedskårne vandløb med stejle brinker og skygge fra høj brinkvegetation.

Det er et grundlæggende problem, at stort set alle små vandløb er reguleret/kanaliseret, og at de ofte er dybt nedskåret under terræn.

I mange små vandløb er det ikke muligt at opfylde miljømålene alene gennem miljøvenlig grødeskæring. Ofte vil en egentlig restaurering af den fysiske vandløbskvalitet være nødvendig, eksempelvis i form af udlægning af grus og sten.

Der blev konstateret hårdhændet vedligeholdelse på vandløbsstrækninger i:

- Trend Å (st. 3+12+13+14)

Tilgroning

Ved vandløb der har tendens til tilgroning med vandplanter vil vandstanden typisk øges og strømhastigheden falde. Her kan skyggeeffekten fra træbeplantninger langs bredden eller en mere regelmæssig skånsom vedligeholdelse være med til at begrænse væksten af grøde.

Der blev fundet kraftig tilgroede vandløbsstrækninger i:

- Trend Å (st. 2)
- Jelstrup Bæk (st. 16)
- Ulstrup Bæk (st. 24+25)
- Tilløb til Tværbæk (st. 28)
- Sønderlade Bæk (st. 31)
- Katmose Grøft (st. 33)

Gydegrus og skjulesten

Udlægning af gydegrus kan være relevant på strækninger, hvor de rette forhold så som et passende fald på vandløbsbunden, en passende vandhastighed og en god vandkvalitet er til stede. I forbindelse med etablering af gydebanker kan det være nødvendigt at etablere sandfang, der bør placeres umiddelbart opstrøms gydebankerne. Ud over på denne måde at skabe flere egnede gydepladser er det ligeledes vigtigt at skabe en større fysisk variation i vandløbene. Dette kan gøres ved udlægning af større sten, indsnævring af vandløbet for at skabe strømrender samt genslyngning af regulerede vandløbsstrækninger. Disse tiltag vil resultere i flere skjul, standpladser og dermed øge den fysiske variation for både fisk og anden vandløbsfauna.

DTU Aqua har udarbejdet en vejledning i etablering af gydestryg, som anbefales af Miljøstyrelsen og kan downloades fra www.fiskepleje.dk/Vandloeb/restaurering/gydegrus

I følgende vandløb er der observeret mangel på skjulesten og gydemateriale:

- Trend Å (st. 11)
- Havbro Bæk (st. 17)
- Tværbæk (st. 20)
- Ulstrup Bæk (st. 24+27)
- Tilløb til Trend Å sydvest for Mølgård (st. 35)

Sandvandring

Et stort problem i mange vandløb er tilsanding af gyde- og opvækstområder. For at reducere sandvandringen kan det være nødvendigt at etablere sandfang eller genslynge udrettede vandløbsstrækninger, hvilket nedsætter strømhastigheden og dermed erosionen af brinkerne. En medvirkende faktor til øget sandtransport kan være husdyr, der nedtræder brinkerne pga. manglende indhegning af afgræsningsarealer. Etableres der sandfang er det vigtigt, at dimensionen er rigtig, så sandet altid kan aflejre sig i sandfanget uanset vandføringen, og at der løbende er kontrol med behov for tømning.

Fremtidig revidering af Plan for Fiskepleje

På grund af de ændringer, der sker i vandløbene med hensyn til passageforbedringer, vedligeholdelse, restaurering og forureningstilstand bør resultaterne af planens virkning kontrolleres efter en ca. 9-10-årig periode af DTU Aqua.

DTU Aquas planer for fiskepleje m.m. kan findes på vores hjemmeside www.fiskepleje.dk.

Øvrige planer for fiskepleje i distrikt 19:

- Planer for fiskepleje i Halkær Å
- Planer for fiskepleje i Lerkenfeld Å
- Planer for fiskepleje i Bjørnsholm Å
- Planer for fiskepleje i thylandske vandløb
- Planer for fiskepleje i Svenstrup og Slette Å

2. Beskrivelse af de enkelte vandløb/stationer

Der er i forbindelse med revidering af Plan for fiskepleje i Trend Å lavet en habitatvurdering for hver af de undersøgte stationer. Nedenfor beskrives de fysiske forhold for de undersøgte stationer i detaljer. Stationsnumrene henviser til bilag 1, hvor der for alle stationer er en samlet oversigt over resultater fra elfiskeriet og biotopskarakter samt GPS-position for de undersøgte stationer. Stationsnumrene henviser ligeledes til oversigtskort vedlagt som bilag 3, hvor alle undersøgte stationer er indtegnet.

Trend Å

Trend Å udspringer vest for Aars og løber over ca. 29 km mod Limfjorden, hvor den udmunder i Bjørnsholm Bugt lige syd for Trend by. Undervejs modtager hovedløbet vand fra en række tilløb med Tværbæk som det største.

Station 1-2

Gennemsnitsbredde: 1,5 m. Dybde: 30-70 cm

Den øverste del af hovedløbet fra udspring og langt ned forbi st. 1 er stærkt reguleret. Vandløbet er her udrettet og rummer ingen sving. Ved undersøgelsen i 2021 tillod adgangsforholdene ikke en besigtigelse af de fysiske forhold. Ved seneste besigtigelse i 2012 blev det registreret, at bunden var blød og sandet og bækken stærkt tilgroet af vandplanter.

Længere nedstrøms ved st. 2 er vandløbet fortsat stærkt reguleret, men med enkelte sving. Vandløbet er på strækningen i høj grad tilgroet i pindsvineknop og høje græsser. Bunden er blød/mudret og vandet er mere eller mindre stillestående. Ved elfiskeri på st. 2 blev der ikke registreret fisk. Vandløbet er under de nuværende forhold ikke egnet som opvækstvand for ørred ungfisk, men der kan være enkelte standpladser til ældre ørred om end, der ikke blev fanget ørred ved befiskningen. Før der kan forventes en decideret ørredbestand på strækningen er der behov for at skabe mere fart i vandet og variation i vandløbet. Det anbefales, at der etableres en strømrønde ved fjernelse af tagrør og pindsvineknop evt. i kombination med udplantning af elletræer, der ved skyggevirksomhed kan begrænse plantevæksten i vandløbet.

Station 3-4

Gennemsnitsbredde: 3,0 m. Dybde: 10-60 cm

På det videre forløb ned forbi Holme Bro og mod Mølgård forbedres de fysiske forhold, men der er fortsat kun enkelte sving. Strømmen øges, og der er flere egnede skjul for både ½-års og 1-års ørred. Foreningen har for efterhånden mange år siden udlagt gydegrus og udplantet vandranunkel stedvis på strækningen.

Ved Holme Bro (st. 3) bærer vandløbet præg af hård vedligeholdelse. Vegetationen er domineret af pindsvineknop, som flere steder dækker det meste af vandløbsbunden, men der er også smalbladet mærke enkelte steder. Der findes foruden vegetationen også skjul ved underskårne brinker og udhængende bredvækster samt ved enkelte træer/buske. Det kan anbefales, at vedligeholdelsen ændres til en mere selektiv grødeskæring, for at fremme andre arter end pindsvineknop.

Længere nedstrøms ved st. 4 er der et mere varieret plantesamfund, hvor smalbladet mærke dominerer en anelse over pindsvineknop og bunden består her af gydegrus, som foreningen har udlagt for ca. 18-19 år siden.

Der blev på begge stationer fundet en god ørredbestand bestående af ½-års fisk.

Station 5-7

Gennemsnitsbredde: 3,4 m. Dybde: 15-80 cm

Fra området ved Mølgård og videre ned mod Hornum Bro øges den fysiske variation yderligere. Bundsubstratet består i højere grad af grus og sten, hvilket giver flere egnede gydeområder. Der er et mere slynget forløb og en god dybdevariation i vandløbet med både høller, lavvandede partier og fine strømrender mellem de mange vandplanter, der især består af mærke (dominerende) og pindsvineknap, men også vandstjerne og vandranunkel. Foruden vandplanter er der også skjul ved underskårne brinker og udhængende bredvækster. Der er også her delstrækninger domineret af pindsvineknap, der bærer præg af hård vedligeholdelse, hvor der med fordel kan anvendes en mere selektiv grødeskæring. Det vil sikre flere skjul til ørred og andre fisk i vandløbet.

Der blev elfasket 3 stationer på strækningen, hvoraf to (st. 5 og st. 7) havde god tæthed af ½-års ørred og en (st. 6) havde moderat tæthed af ½-års ørred, der ikke sikrede målopfyldelse efter ørredindekset. Ørredbestanden er på strækningen bestående af såvel yngel som ældre ørred.

Station 8-11

Gennemsnitsbredde: 4,6 m. Dybde: 10 -110 cm

Kort før Hornum Bro modtager hovedløbet vand fra det største tilløb, Tværbæk. Vandløbet ændrer herefter karakter til et mægtigere vandløb med større vandføring. Bunden er sandet, men med enkelte små partier med gydegrus og nedhængende bredvækster over det dybere vand, der giver gode skjul til større fisk. St. 8 er alene besigtiget.

Længere nedstrøms Hornum Bro på forløbet videre mod Trend Dambrug er der flere lavvandede strækninger med gydegrus. Foreningen har i 2020 restaureret en række af de eksisterende gydeområder mellem st. 8 og 9 og oplyser, at der i vinteren 2020/2021 er observeret udbredt gydning. Her blev den højeste ørredtæthed ved undersøgelsen fundet på et længere gydestryg ved st. 9 med en tæthed på 1035 stk. ½-års ørred (årets yngel) pr. 100 m. Der var på strækningen mange skjul for både yngel og ældre ørred ved bl.a. vandplanter i åen og underskårne brinker over varierende vanddybder, og der blev foruden årets yngel fundet den næsthøjeste tæthed af ældre ørred med en tæthed på 55 stk. pr. 100 m.

Ved Trend Dambrug blev der i 2017 skabt fri passage ved fjernelse af opstemningen til vandindtaget til dambruget. Frem til 2017 var der et ca. 340 m langt omløbstryg, som ikke sikrede fri passage. Tidligere forårsagede opstemningen bl.a. at oprækkende fisk ophobede sig neden for dambruget, da omløbsstryget ikke var passabelt ved alle vandføringer. Fjernelsen af spærringen sikrer, at vandrefisk nu frit kan vandre til og fra gyde- og opvækstområder i Trend Å, der ikke har flere spærringer i hovedløbet. Da de bedst egnede gydeområder i Trend Å ligger opstrøms Trend Dambrug er det et vigtigt tiltag, at gydefisk nu har fået sikret fri passage.

Trend Dambrug er ligeledes siden seneste undersøgelse ændret til et recirkuleret dambrug og den lille bæk, der tidligere løb ind til Trend Dambrug fra nordvest, er nu ført ud i Trend Å.

I forbindelse med fjernelse af opstemningen blev der etableret fire gydestryg opstrøms herfor. Ved dambruget (st. 9a), hvor den tidligere opstemning lå, blev der udført bestandsanalyse. Bundsubstrat består af sand og grus med gode fornuftige skjul ved sten og vegetation til både ½-års og 1-års ørred. Der blev registreret en høj tæthed af årets ørredyngel på strækket – væsentlig højere end forventet ud fra de fysiske forhold.

Ved station 11 løber vandløbet i en lidt bredere og mere lavvandet profil. Bundsubstratet er bestående af sand, og vandløbet bærer præg af en forholdsvis hård vedligeholdelse. Plantedækket er domineret af pindsvineknop, men smalbladet mærke og vandstjerne er også tilstede enkelte steder. Der blev efter de fysiske forhold på stationen fundet en overraskende høj tæthed af ørred på 360 stk. årsyngel pr. 100 m vandløb. Det kan anbefales at udnytte faldet på det brede og lavvandede parti til etablering af et større gydestryg.

Station 12-14

Gennemsnitsbredde: 6,8 m. Dybde: 40 - >120 cm

På forløbet videre til udløbet i Bjørnsholm Bugt bliver åen bredere og vandløbet bærer her præg af at være et større vandløb uden egentlig gydestryg, men med standpladser til større ørred under brinker og udhængende bredvækster samt ved vegetation i vandløbet. Der er generelt registreret få gydemuligheder på strækningen fra dambruget og til udløbet.

Vandløbet har på strækningen et forholdsvis begrænset og ensartet vegetationsdække domineret af pindsvineknop, men der forekommer pletter med vandstjerne og smalbladet mærke, hvor årets ørredyngel var koncentreret ved befiskningerne.

Der er udført bestandsanalyse på st. 12 og st. 13, men nederst i vandløbet (st. 14) var det ikke muligt at elfiske grundet stor vanddybde. Både ved st. 12 og st. 13 er der registreret overraskende mange årsyngel, men også ældre ørred. Ved station st. 12 blev der ligeledes fanget to havørred.

Tilløb til Trend Å fra nord

Jelstrup Bæk

Jelstrup Bæk er et mindre tilløb øverst i vandsystemet, som starter sit forløb omtrent midt mellem Hornum og Havbro. Bækken har et reguleret udrettet forløb over 4,3 km inden den løber i Trend Å sydøst for Havbro. Vandløbet har lav vandføring, og ved besigtigelsen var der enkelte partier, som var delvis tørlagte.

Station 15-16

Gennemsnitsbredde: 1,0 m. Dybde: 3-15 cm

Vandløbet er besigtiget på tre lokaliteter, og der er udført elfiskeri på to af stationerne. Ved Jelstrupvej (st. 15) er vandløbet tillukket af vegetation langs brinkerne, der er tilgroet af lodden dueurt og mjøduert. Bundsubstratet består dels af blød fin sediment og sand, som stedvis afbrydes af gruset bund. Gruset er udlagt af foreningen for efterhånden mange år siden. Der blev ved befiskningen fanget 5 stk. årsyngel.

Længere nedstrøms, hvor Jelstrupvej igen krydser åen (st. 15a), er vandløbet besigtiget. Her løber vandløbet i et lidt bredere profil med fint fald gennem et område beskyttet af træer. Foreningen har i 2020 udlagt gydegrus og skjulesten på dette stræk, men gydegruset var delvis tilsandet ved besigtigelsen, hvorfor det kan anbefales at tilse gydegruset inden gydesæsonen med det formål at vurdere om gruset bør spules rent for sediment.

Længere nedstrøms ved Løgstørvej (st. 16) er vandløbet i 2019 ført under vejen i et nyt og bredere rør. Vandløbet er her igen tillukket af kantvegetationen, der nogle steder vokser ud i vandløbet og lukker helt til. Vandløbet er her delvist tørlagt på enkelte stræk, og vandet løber flere steder i en smal rende i vandløbsprofilen. Der blev ved befiskningen ikke fanget ørred på dette stræk. Det kan anbefa-

les, at vandløbet gennemgås i efteråret med det formål at kontrollere om tilgroning forhindrer passage for opgangsfisk.

Jelstrup Bæk er et vandløb, som er påvirket af lav vandføring. I meget tørre somre kan vandløbet således helt tørre ud, som det var tilfældet ved undersøgelsen i 1996. Grundet den lave vandføring vurderes vandløbet primært egnet som opvækstvand for den spæde yngel og i mindre grad som opvækstvand for ½-års ørred, som gradvist vil søge dybere vand. I modsætning til tidligere undersøgelser (1996, 2004, 2012), hvor der ikke er fundet ørred under befiskning i vandløbet trods udsætninger i mange år, blev der i år fundet yngel øverst i vandløbet (st. 15).

Havbro Bæk

Havbro Bæk er rørlagt på det øverste stræk. Længere nedstrøms lige nord for Havbro løber vandløbet i et åbent forløb, og strækker sig vest omkring Havbro over 2,3 km inden udløbet i Trend Å. Bækken har tidligere ligeledes været rørlagt over en længere strækning op- og nedstrøms Gamborgvej, hvor flere styrtbrønde udgjorde en totalspærring af bækken. I 2020 blev strækningen åbnet og etableret i et nyt slynget forløb med fri passage til og fra hovedløbet, og der blev udlagt gydegrus på strækket.

Station 17-18

Gennemsnitsbredde: 0,8 m. Dybde: 5-15 cm

Vandløbet er besøgt på 3 stationer, og der er gennemført bestandsanalyse ved elfiskeri på alle 3 stationer. Ved Havbrovej (st. 17) har bækken et kanalagtigt, ensformigt forløb med svag strømhastighed og blød-sandet bund. Der blev kun fanget 9-pigget hundestejle på stationen.

Nedstrøms Løgstørvej (st. 18) blev bækken genslynget over en ca. 100 meter lang strækning i 2019, hvor der i samme forbindelse blev udlagt gydegrus. Bækken løber her med svag strømhastighed gennem en kortklippet græsmark, men der er skjul tilstede i vandløbet ved vandplanter (smalbladet mærke og vandpest) samt sten og pletvis nedhængende bredvækster. Bundsubstratet består dels af grus og dels af fint materiale. Den svage strømhastighed ved besigtigelsen kan muligvis forklare den pletvise bløde bund bestående af finere sediment. Der blev kun fanget 3-pigget og 9-pigget hundestejle ved befiskningen.

Det genåbnede stræk ved Gamborgvej (st. 18a) har fine fysiske forhold med bundsubstrat bestående af grus og skjul ved nedhængende græsvækster, vegetation i vandløbet, underskårne brinker og udlagte sten. Der blev ikke fanget fisk på denne strækning.

Havbro Bæk har på den øvre del et ensformigt forløb, hvor der med fordel kan udlægges skjulesten og gydegrus for at skabe mere variation i strømhastighed samt forbedre gyde- og opvækstpladser for ørred i vandløbet. Længere nedstrøms på de genslyngede strækninger er der ganske fine forhold, der kan understøtte en ørredbestand. Der er ved befiskningerne ikke registreret ørred i vandløbet, og det er der heller ikke ved tidligere undersøgelser. Det forventes, at en ørredbestand naturligt vil indfinde sig inden for de kommende år, da der er skabt passage ved fjernelse af styrtbrøndene.

Tværerbæk

Tværerbæk er det største tilløb til Trend Å og strækker sig fra udspringet ved Flejsborg nordvest for Hornum over ca. 8,8 km inden udløbet i Trend Å. Den øvre del af Tværerbæk kaldes Ørndrup Kanal og denne del af vandløbet er stærkt reguleret gennem tiden. Ørndrup Kanal modtager fra øst vand fra Enighedsgrøft, som ligeledes er stærkt reguleret. Længere nedstrøms ca. 3,4 km fra udløbet i Trend Å modtager Tværerbæk vand fra Ulstrup Bæk, som har lange stræk med et mere eller mindre udrettet

forløb. På forløbet fra Ulstrup Bæk til udløbet i Trend Å har Tværbæk et fint bugtet forløb med mange sving.

Station 19

Gennemsnitsbredde: 1,4 m. Dybde: 30-40 cm

Ørndrup Kanal er besigtiget på st. 19, hvor det fremstår som en stillestående blødbundet kanal dækket af andemad og med partier dækket af emergente vandplanter i form af bl.a. pindsvineknop. Forholdene vurderes aktuelt ikke at være egnet som ørredvand, hvorfor lokaliteten er tildelt biotopkarakter 0. Generelt er vandløbet her for stillestående, og det kunne med fordel indsnavres med grus og skjulesten, således at strømhastigheden øges. Dette ville bidrage til, at der kunne opstå strømrender gennem den forholdsvis kraftige tilgroning af diverse vandplanter. Der er ved tidligere undersøgelser i 2004 og 2012 fundet ganske få ørredyngel på denne station. Såfremt strækningen restaureres, antages det, at der kan etableres en fast ørredbestand.

Station 20

Gennemsnitsbredde: 2,2 m. Dybde: 10-60 cm

Længere nedstrøms ved st. 20, lige opstrøms Hvalpsundvej, har vandløbet et lidt bredere forløb og et større fald, men har fortsat et udrettet lige forløb. Her er der tilbage i 2010 restaureret en ca. 150 m lang strækning med udlægning af gydegrus og udplantning af vandranunkel. Den befiskede strækning er nu domineret af fint blødt sediment med enkelte små grusbanker. Vandløbet er på stationen beskyttet af træer langs bredden, og vandløbsbunden er generelt bar. Der er dog få skjulesten og enkelte vandplanter tilstede i form af smalbladet mærke og pindsvineknop. Det dominerende skjul udgøres af kantvegetation og spredte dybere huller. Mængden af skjul kan forbedres væsentligt ved udlægning af dødt ved og evt. flere skjulesten. Der kan med fordel ligeledes suppleres med yderligere gydegrus på strækningen. Der blev ved befiskningen fanget overraskende mange ørred i forhold til det forventede under de nuværende fysiske forhold. Dog er der sket en halvering i bestandstætheden siden sidste befiskning i 2012, hvor der blev registreret en kraftig øgning i bestanden efter restaureringen. Trods tilbagegangen i bestandstæthed er der fortsat målopfyldelse efter ørredindekset.

Station 21-22

Gennemsnitsbredde: 2,5 m. Dybde: 10-60 cm

Omtrent 1 km nedstrøms Hvalpsundvej ændrer vandløbet karakter og løber herfra og videre ned mod udløbet i Trend Å mere naturligt med sving. Her er der god fysisk variation med en meget varieret vanddybde, hvilket giver levesteder til både yngel og ældre ørred. Der er gennemført besigtigelse og bestandsanalyse ved st. 22 opstrøms Løgstørvej. Vandløbet løber her forholdsvis dybt i terræn, men fremstår meget varieret med pletvis grusbund og med mange skjul i hele vandløbets bredde ved skjulesten og forskellige plantearter som smalbladet mærke og vandranunkel samt i bredzonen ved underskårne brinker og udhængende vegetation. Lystfiskere fra sportsfiskerforeningen kan rapportere om flere gylleforureninger af vandløbet, hvoraf den seneste fandt sted i 2018. Trods dette blev der på stationen registreret en god bestand af både årsyngel og ældre ørred.

Station 23, Enighedsgroft (Tilløb til Tværbæk)

Gennemsnitsbredde: 1,2 m. Dybde: 10 cm

Et hårdt reguleret vandløb med ringe vandføring og ensartede fysiske forhold. Vandhastigheden er svag eller stillestående, bunden ensartet og stedvis meget blød med ganske få vandplanter. Ved de nuværende forhold vurderes det usandsynligt at finde ørred på stationen. Ved befiskningen blev der kun fanget 3-pigget hundestejle.

Station 24-27, Ulstrup Bæk (Tilløb til Tværbæk)

Gennemsnitsbredde: 1,3 m. Dybde: 5-40 cm

Ulstrup Bæk starter sit forløb vest for Aars og strækker sig over ca. 6 km inden udløbet i Tværbæk. Den øverste del af Ulstrup Bæk er undersøgt ved Hvorvarpvej (st. 24). Her løber bækken dybt i terræn og er blødbundet. Vandføringen er lav, og strømhastigheden svag, og på det første stykke nedstrøms Hvorvarpvej er der ikke skjul midt i vandløbet, men alene ved nedhængende græsvegetation fra brinken enkelte steder. Længere nedstrøms lukker vandløbet til i vandløbsvegetationen, og det langsomt-flydende vand siver blot gennem vegetationen. Der blev ved seneste undersøgelse registreret ørred på strækningen, men ved denne undersøgelse blev der alene registreret 3- og 9-pigget hundestejle. Grundet den lave vandføring på undersøgelsestidspunktet er det sandsynligt, at årets yngel er trukket længere nedstrøms. Omtrent 400 meter opstrøms Hvorvarpvej er vandløbet rørlagt over en ca. 300 meter lang strækning. Rørlægningen var i vandplan 2015-2021 udpeget til åbning, men dette er endnu ikke sket. I forbindelse med åbningen kan det anbefales, at der etableres gydeområder og skjul både på den åbnede strækning og nedstrøms ved Hvorvarp, således at der kan etableres en mere permanent bestand i den øvre del af Ulstrup Bæk.

På det videre forløb mod Havbrovej er der fortsat tæt vegetation i vandløbet, men dette får gradvist en mere veldefineret strømrønde. Ved st. 25 er der fast bundsubstrat domineret af grus, og vandløbet har en god fysisk variation med skjul både midt i vandløbet bestående af sten, grene og vegetation i form af smalbladet mærke samt langs brinken ved nedhængende bredvækster og underskårne brinker. Vandløbet er også her præget af lav vandføring, hvilket betyder, at smalbladet mærke visse steder lukker vandløbet. Vandløbet er på enkelte partier overbredt i forhold til den begrænsede vandføring, og særligt på disse strækninger lukker smalbladet mærke vandløbet til. På disse delstræk kan der med fordel udføres selektiv grødeskæring i kombination med udlægning af skjulesten eller dødt ved for at give vandet mere fart og skabe strømrønder.

Ved Havbrovej (st. 26) er der fortsat samme gode fysiske variation i vandløbet, men dette er fortsat præget af lav vandføring med vanddybde under 5 cm mange steder. Kantvegetation, i form af bl.a. lodden dueurt, lukker enkelte steder vandløbet delvist til. Der er både ved st. 25 og 26 registreret ørred, men i en lavere tæthed end ved seneste undersøgelse i 2012. Det kan muligvis forklares af den lave vandføring ved dette års undersøgelse, der kan have tvunget fiskene til at søge dybere vand længere nedstrøms. Det kan anbefales, at strækket overvåges for om det bliver nødvendigt at "åbne" vandløbet de steder, vegetationen lukker vandløbet til.

Ved Gyvelgård (st. 27) har vandløbet en bredere profil og enkelte huller/strømrønder med vanddybder på op til 25 cm, men også her er vandløbet præget af lav vandføring, og der er fortsat steder, hvor vandløbet næsten lukker i vegetation. Bundsubstratet er sandet med en smule grus. Der er et fint fald på strækket, og det kan anbefales, at der udlægges gydegrus for at sikre gydemuligheder på strækket.

Station 28, Tilløb til Tværbæk fra øst

Gennemsnitsbredde: 0,7 m. Dybde: 2-10 cm

Et lille tilløb med sandet bund. Vandløbet er dels lukket til af kantvegetation (nælde, tidsel og græsser) og på de lysåbne stræk af emergente vandplanter. Der var en meget lille vandføring uden en egentlig vandstrøm – vandet siver blot gennem vegetationen.

Ved undersøgelsen i 2004 blev der fanget et enkelt stk. ørredyngel. Ved undersøgelsen i 2012 blev der kun konstateret 9-pigget hundestejle, og ved dette års undersøgelse var det ikke muligt at elfiske.

Tilløb ved Vester Hornum

Station 29

Gennemsnitsbredde: 0,7 m. Dybde: 5-10 cm

Et lille kort tilløb lukket af kantvegetation domineret af mjøddurt. Under kantvegetationen løber et fint lille vandløb med godt fald og grusbund velegnet til gydning. Vandføringen var ved besigtigelsen meget lav, og det var grundet den lave vandføring og den tætte vegetation ikke muligt at gennemføre bestandsanalyse. Det blev forsøgt at elfiske på stationen ved at dyppe elektroden gennem vegetationen, hvor det var muligt. Der blev i alt elfasket ca. 5 meter uden fangst. Ved seneste undersøgelse blev der fundet en mindre bestand af årets yngel på stationen.

Holmegårdsbækken

Station 30-30a

Gennemsnitsbredde: 1,1 m. Dybde: 5-30 cm

Et lille tilløb, der løber over ca. 1,3 km inden udmundingen i Trend Å lige opstrøms Trend Dambrug. Tidligere løb bækken til Trend Dambrug, men blev tilbage i 2017 ført nordøst om dambruget og ud i Trend Å. Vandløbet er befisket på to stationer, hvoraf den ene er en ny station (St. 30a) i det nye forløb af vandløbet.

Ved Holmegårdsvej 19 (st. 30) løber vandløbet gennem en rørunderføring, der udgør en totalspærring. Nedstrøms rørunderføringen, hvor st. 30 ligger, har vandløbet ganske fine fysiske forhold. Bundsubstratet er domineret af grus og sand. Opstrøms rørunderføringen løber vandløbet gennem en skovstrækning med bundsubstrat domineret af grus.

I det nye forløb (st. 30a) har den lokale sportsfiskerforening gennemført et restaureringsprojekt ved udlægning af gydegrus og udplantning af vandranunkel. Foreningen meddeler, at de har observeret udbredt gydning på strækket i både 2019 og 2020. Gydegruset ligger ovenpå blød bund, og ved befiskningen var det tydeligt, at gruset synker ned i den bløde bund og at det fine materiale presses op i vandsøjlen, når bunden betrædes. Det kan forklares ved, at det nye forløb er placeret, hvor der tidligere var mose.

I modsætning til tidligere undersøgelser er der ved denne undersøgelse fundet en ørredbestand i vandløbet med en tæthed svarende til de fysiske forhold. Det anbefales, at der skabes passage ved rørunderføring ved Holmegårdvej 19, så den øvre del af vandløbet, hvor der er fine fysiske forhold med grusbund, ligeledes kan benyttes af som gyde- og opvækstområde.

Sønderlade Bæk

Station 31-32

Gennemsnitsbredde: 0,7 m. Dybde: 2-8 cm

Sønderlade Bæk er i hele forløbet stærkt reguleret. Den fysiske variation er ringe og strømhastigheden svag. Bækken er grundet ringe adgangsforhold alene undersøgt ved Hyllebjergrvej (st. 31). Her er der kraftig vækst af lodden dueurt langs brinken, som lukker vandløbet til. Bundens er sandet/gruset, og der var på stationen en ringe vandføring. Der er i lighed med tidligere undersøgelser ikke fundet ørred i bækken.

Station 33, Katmose Grøft (Tilløb til Sønderlade Bæk)

Gennemsnitsbredde: 0,5 m. Dybde: 1-3 cm

Fra udspring ved Katmose og helt ned forbi st. 33 ved Munkholmsvej er vandføringen meget ringe og strømmen svag eller stillestående. Bækken er besigtiget ved Munkholmsvej (st. 33), hvor brinken er

tæt bevokset af lodden dueurt, nælde og græsser, der vælter ned over bækken. Der er fast bund bestående af sand og grus, men bækken er præget af meget lav vandføring, og i 1996 blev vandløbet konstateret totaludtørret ved stationen.

Tilløb til Trend Å fra syd

Røjbæk

Station 34

Gennemsnitsbredde: 1,3 m. Dybde: 10-15 cm

Bækken blev undersøgt i den øvre del, og her er strømmen svag og bunden særdeles blød med 30-40 cm mudder på bunden. De fysiske forhold er ikke egnede for ørred under den nuværende tilstand.

Tilløb til Trend Å sydvest for Mølgård

Station 35

Gennemsnitsbredde: 1,1 m. Dybde: 5-10 cm

Et kort lille vandløb, som foreningen har restaureret på de nederste ca. 100 m for mange år siden. Der er nogen sandvandring i bækken, og den udlagte gydegrus er efterhånden noget tilsandet. Gydegruset kan med fordel spules rent for sand. Ca. 100 meter opstrøms udløbet er der en sammenstyrtet rørunderføring, som bør udbedres, således at der bliver fri passage i opstrøms retning. Strækningen opstrøms rørunderføringen kan med fordel restaureres med grus og sten. Der blev fundet årsyngel, men tætheden var væsentlig lavere end ved de foregående undersøgelser. Dette kan muligvis forklares af en forholdsvis lav vandføring ved undersøgelsen, som kan have presset årets yngel mod dybere vand nedstrøms i hovedløbet, hvor den 3. højeste tæthed i hele systemet i øvrigt blev fundet.

Tilløb til Trend Å nord for Gøttrupgård

Station 36

Gennemsnitsbredde: 0,7 m. Dybde: 5-10 cm

Et mindre vandløb, der på de nederste ca. 200 m i 2003 blev restaureret. Vandløbet blev dengang tilført grus og har et letslynget forløb. Vanskelige adgangsforhold bevirkede, at bækken ikke blev undersøgt.

Tilløb til Trend Å nord for Vadgård

Station 37

Gennemsnitsbredde: 0,8 m. Dybde: 5-10 cm

Vandløbet er helt overskygget af bredvækster i form af mjøddurt og lodden dueurt, hvilket bevirker, at der ikke er nogen vandplanter. Bundens er udelukkende sandet-blød.

Bilag 1 (ørred) | Trend Å. Undersøgt i efteråret 2021

Dis	Vs	Vandløb	st#	Position WGS84:UTM32N	Biotop (ørred)		Bredde (m)	Areal (m²)	Antal/100 m²		Antal/100 m		Ål Antal	Andre arter
					Yngel	1/2-års 1-års >1-års			Yngel	Ældre	Yngel	Ældre		
19	13	Trend Å	1	527331,6293584	0	0	0	-	-	-	-	-	(ikke befisket)	
19	13	Trend Å	2	525159,6292675	2	2	1.5	75	0	0	0	0	0	3-pig, BLamp
19	13	Trend Å	3	524868,6293851	3	3	2.8	112	62	1	173	3	0	3-pig, BLamp
19	13	Trend Å	4	524692,6294525	4	4	3.2	118	61	1	194	3	0	3-pig, BLamp
19	13	Trend Å	5	523427,6294606	5	5	3.5	175	144	1	501	2	0	3-pig, BLamp
19	13	Trend Å	6	523087,6295468	5	5	3.5	147	33	2	112	5	0	3-pig, BLamp, RegnØ
19	13	Trend Å	7	522763,6297268	4	4	3.2	83	58	4	183	12	0	(ikke befisket)
19	13	Trend Å	8	522310,6297511	3	3	3.9	-	-	-	-	-	0	3-pig, BLamp
19	13	Trend Å	9a	520176,6296747	3	3	4	40	218	3	872	10	0	3-pig, BLamp
19	13	Trend Å	9	521156,6297522	3	5	4.7	94	221	12	1035	55	0	3-pig, BLamp
19	13	Trend Å	11	518867,6296663	3	3	5.5	137	66	3	360	12	0	3-pig, BLamp, RegnØ
19	13	Trend Å	12	517604,6297341	2	2	5.4	216	14	4	71	20	0	3-pig
19	13	Trend Å	13	514943,6298577	2	2	7.5	127	15	1	112	6	0	(ikke befisket)
19	13	Trend Å	14	512894,6299313	2	2	8	-	-	-	-	-	0	(ikke befisket)
19	13	Trend Å	15a	527569,6295066	3.5		1.5	-	-	-	-	-	0	(ikke befisket)
19	13	Trend Å	15	527320,6295245	2	0	1	50	12	0	12	0	0	3-pig
19	13	Trend Å	16	527728,6294563	1	1	1	50	0	0	0	0	0	3-pig
19	13	Trend Å	17	525443,6295602	1.5		1	50	0	0	0	0	0	9-pig
19	13	Trend Å	18a	524801,6295286	4	4	0.7	35	0	0	0	0	0	3-pig, 9-pig
19	13	Trend Å	18	524836,6295637	3	3	0.8	40	0	0	0	0	0	(ikke befisket)
19	13	Trend Å	19	523876,6299949	0	0	1.4	-	-	-	-	-	0	(ikke befisket)
19	13	Trend Å	20	524677,6299017	3	3	2.2	110	81	4	178	8	0	3-pig, BLamp
19	13	Trend Å	22	523037,6297392	5	5	2.5	125	85	23	211	56	1	3-pig, BLamp
19	13	Trend Å	23	524423,6300340	0	0	1.2	30	0	0	0	0	0	3-pig
19	13	Trend Å	24	527969,6298026	2	2	1.1	55	0	0	0	0	0	3-pig, 9-pig
19	13	Trend Å	25	527396,6298754	4	3	1	50	15	0	14	0	0	3-pig
19	13	Trend Å	26	525868,6298834	4	4	1.4	70	6	0	7	0	0	3-pig
19	13	Trend Å	27	525057,6298481	4	4	1.5	75	21	0	31	0	0	BLamp
19	13	Trend Å	28	524467,6297466	0	0	0.7	-	-	-	-	-	0	3-pig, BLamp
19	13	Trend Å	29	521559,6298005	2	2	0.7	3	0	0	0	0	0	(ikke befisket)
19	13	Trend Å	30a	520054,6296837	3	3	1	18	53	0	53	0	0	3-pig
19	13	Trend Å	30	520175,6297464	3.5		1.1	27	39	0	43	0	0	BLamp
19	13	Trend Å	31	517480,6299704	1	1	0.7	21	0	0	0	0	0	3-pig
19	13	Trend Å	33	517046,6299941	0	0	0.5	-	-	-	-	-	0	(ikke befisket)
19	13	Trend Å	34	522513,6292417	0	0	1.3	-	-	-	-	-	0	(ikke befisket)
19	13	Trend Å	35	523427,6294508	3.5		1.3	65	6	0	7	0	0	(ikke befisket)
19	13	Trend Å	37	515857,6297327	0	0	0.8	-	-	-	-	-	0	(ikke befisket)

Bilag 2

”Ørredindeks” kaldet DFFVø til bedømmelse af fiskebestanden

I september 2015 udsendte Miljøministeriet en bekendtgørelse, der definerer, hvordan vandløbenes fiskebestande fremover skal vurderes i forhold til, om de opfylder kravet om en god økologisk tilstand i de kommende vandområdeplaner og EU's Vandrammedirektiv. Kravene er medtaget i statens Vandområdeplaner for perioden 2015-2021.

Fremover kan der nu anvendes to forskellige fiskeindeks, Dansk Fiskeindeks For Vandløb til en vurdering af fiskebestanden og den fiskeøkologiske tilstand:

- DFFVa, der beskriver artssammensætningen i vandløbet, men ikke kan anvendes til at vurdere, om den naturlige bestand af fx ørred og laks er på et naturligt niveau, målt i antal.
- DFFVø, der anvendes til at vurdere, om den naturlige bestand af ørred og laks er på et tilfredsstillende niveau, målt i antal. Indekset, der bl.a. bygger på DTU Aquas data fra undersøgelser af danske bestande af ørred og laks gennem årtier, er beregnet på den naturlige bestand af ørredyngel. Derfor kan DTU Aquas data over yngeltætheder, fra Planerne for Fiskepleje, direkte bruges til en beregning af DFFVø.

Det nye indeks DFFVø kaldes også for ”Ørredindekset” og anvendes i DTU Aquas Planer for Fiskepleje. Ørredbestanden bliver som hidtil beregnet som antal ½-års ørred og antal ældre ørred pr. 100 m² vandløbsbund for de vandløb, der har en bredde på under to meter. Det nye er, at bestanden nu bliver opgjort som antal pr. 100 løbende meter vandløb, hvis vandløbet er mindst to meter bredt. Det skyldes, at i små vandløb kan hele arealet være egnet for yngel, mens der i de brede vandløb kan være områder som er uegnet for yngel.

Kravene til ørredbestanden i et gydevandløb er defineret i ørredindekset DFFVø og vist i tabel 5. I naturlige gydevandløb for ørred skal den økologiske tilstand som minimum være vurderet som god for at opfylde vandområdeplanernes kvalitetskrav.

DTU Aqua har på den baggrund udarbejdet et digitalt kort over de naturlige ørred- og laksebestande fra gydning, bedømt i forhold til DFFVø, som kan findes her: kort.fiskepleje.dk

Den fiskeøkologiske tilstand af et gydevandløb for ørred kan i forhold til ørredindekset DFFVø beskrives ud fra bestanden af ½-års ørredyngel. Bestanden bør normalt leve op til kravene for god økologisk tilstand. Hvis der gyder laks i vandløbet, medregnes antal ½-års lakseyngel, idet de to arter stort set stiller de samme krav til vandløbets miljøtilstand.

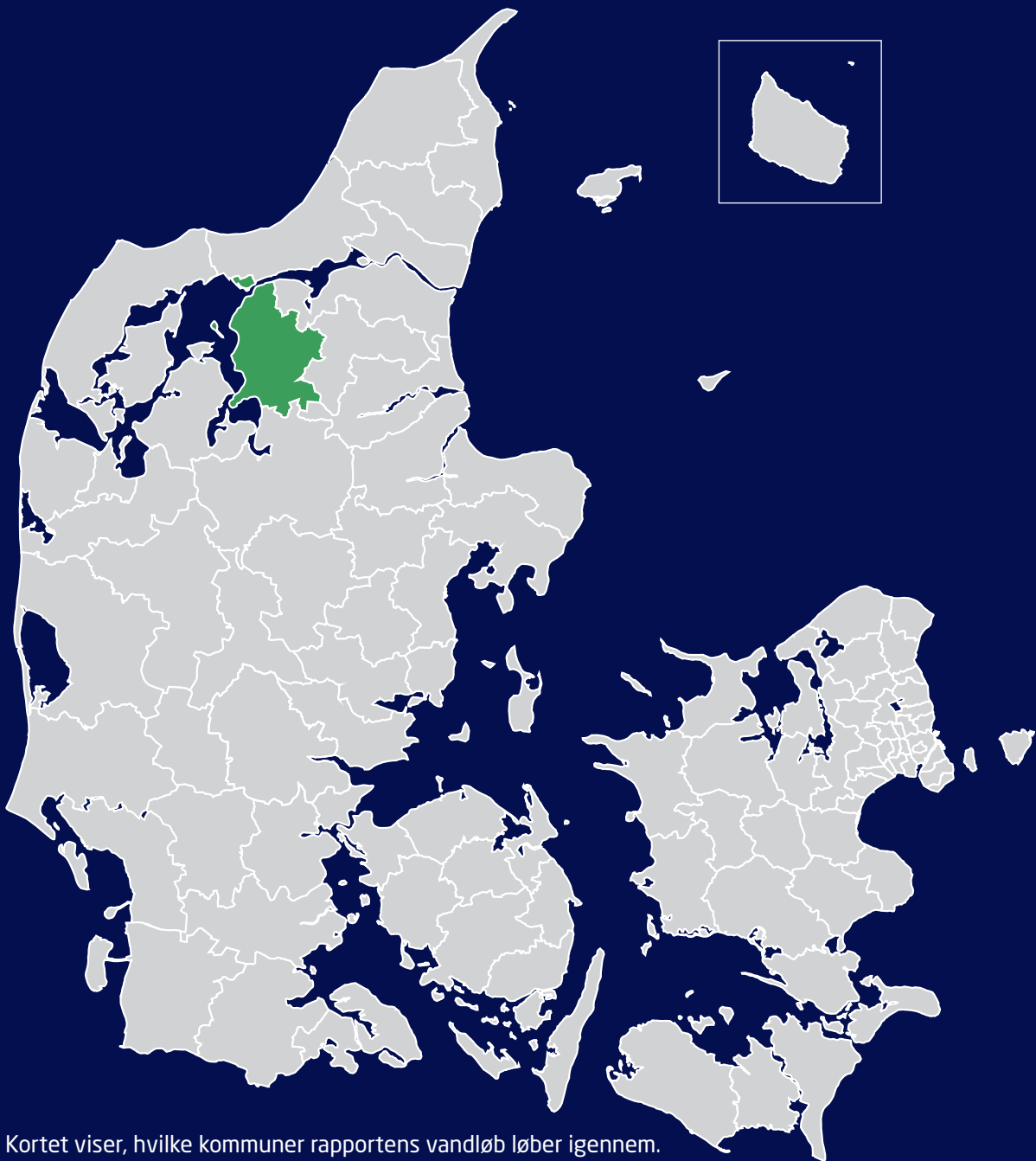
Økologisk tilstand	Vandløb med en bredde under 2 m	Vandløb med en bredde på 2 m og derover
	Antal ½-års yngel pr. 100 m ² vandløbsbund	Antal ½-års yngel pr. 100 m vandløb
Høj	Over 130	Over 250
God	80-130	150-250
Moderat	40-79	100-149
Ringe	10-39	30-99
Dårlig	0-9	0-29

2021

- Nr. 79 Plan for fiskepleje i Uggerby Å / *Hans-Jørn Aggerholm Christensen*
- Nr. 80 Plan for fiskepleje i Salling, Mors, Thyholm og tilløb til sydvestlige del af Limfjorden / *Michael Kaczor Holm*
- Nr. 81 Plan for fiskepleje i sydøstsjællandske vandløb / *Andreas Svarer*
- Nr. 82 Plan for fiskepleje i vandløb på Lolland, Falster og Møn / *Peter Geertz-Hansen*
- Nr. 83 Plan for fiskepleje i Skals Å / *Jørgen Skole Mikkelsen og Henrik Dalby Ravn*
- Nr. 84 Plan for fiskepleje i vandløb omkring Haderslev mellem Genner Strand og Avnø Vig / *Andreas Svarer*
- Nr. 85 Plan for fiskepleje i tilløb til Åbenrå Fjord og Genner Bugt / *Jørgen Skole Mikkelsen*

2022

- Nr. 86 Plan for fiskepleje i Århus Å / *Jørgen Skole Mikkelsen*
- Nr. 87 Plan for fiskepleje i Karup Å / *Andreas Svarer*
- Nr. 88 Plan for fiskepleje i Bangsbo Å, Lerbæk og Elling Å / *Jørgen Skole Mikkelsen og Andreas Svarer*
- Nr. 89 Plan for fiskepleje i mindre vandsystemer mellem Limfjorden (Hals), Skagen og Svinkløv Klitplantage / *Michael Kaczor Holm*
- Nr. 90 Plan for fiskepleje i Ribe Å / *Hans-Jørn Aggerholm Christensen*
- Nr. 91 Plan for fiskepleje i Lerkenfeld Å / *Michael Kaczor Holm*
- Nr. 92 Plan for fiskepleje i Trend Å / *Henrik Dalby Ravn*

Kortet viser, hvilke kommuner rapportens vandløb løber igennem.

Danmarks
Tekniske
Universitet

DTU Aqua
Vejløsvej 39
8600 Silkeborg

www.aqua.dtu.dk

Find andre
Planer for fiskepleje
fiskepleje.dk/planer-for-fiskepleje